

demokraterne for, men jeg vil dog sige, at Socialdemokraterne have i ethvert Fald, efter hvad der meddeles mig, en renere Samvittighed i den Henseende end det nu bestaaende Venstre. Det er blevet mig meddelt, at Karl Marx — jeg har ikke selv haft den Fornøjelse at læse hans Skrifter — hævder, at Skolevæsenet skal undergives Privatdrift og ikke Statsdrift. Hvis nu de Herrer lave offentlig eller kommunal Drift af Skolevæsenet paa en saadan Maade, at de slaa Privatskolerne ihjel, indføre vi Socialismen paa det alleruheldigste Omraade. Det er ganske det samme som, hvis de private Urtekramforretninger i Byerne bleve nedlagte, fordi der oprettedes en Statsstore eller en Kommunalstore, der forsynede Folk med alle Urtekramvarer. Dette vilde medføre forskellige Ulemper, men jeg kan ikke se, at disse Ulemper vilde være af samme Rang, som hvis de private Skoler nedlagdes, saaledes at der kun blev en offentlig Skole. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Betragtninger om konfessionelle og konfessionsløse Skoler. Thi selve den store Grundbetragtning med Hensyn til: om og af hvilke Grunde den private, den fri Skole bør opretholdes, ere de Herrer Venstremænd mindst lige saa meget, maaske endnu mere fortrolige med end jeg. Hvad jeg har villet slaa fast ved denne Fremstilling, er dette, at hvad enten det er tilsigtet eller ikke tilsigtet, have de Herrer indrettet Loven for det højere Skolevæsen paa en saadan Maade, at det maa resultere i, at Privatskolen falder bort, og at der kun bliver en offentlig Skole, hvad enten det nu bliver saaledes, at Statens Almenskoler i Provinserne faa Eleverne, eller at der oprettes kommunale Skoler uden Betaling for Forberedelsesklasserne. Dette vil jeg bede Friskolens Venner i dette Ting tage under Overvejelse. Føle de sig overbeviste af mine Ord, beder jeg dem undersøge Sagen for at se, om det ikke virkelig er saaledes: at de ved deres Skolelov have taget Grundlaget bort under et stort Antal Privatskoler. Skulde det saa vise sig, at jeg har Ret, vil jeg bede Dem overveje, om der ikke ved beskedne Ændringer i Lovbestemmelserne kunde raades Bod paa denne Ulempe. Det er jo ikke nogen Majestætsforbrydelse at ville røre ved Love, der ere vedtagne for nogle faa Aar siden. Vi høre her stadig Tale om, at der skal røres ved Skattelovene, og i Fjor have vi selv rørt ved Folkeskoleloven. Den var ganske vist ikke vedtagen under dette Ministerium, men dets Mænd have

jo været med til at vedtage den. Der er ikke noget ondt i, at man ændrer sine Anskuelser paa enkelte Omraader, naar man ser, at ens Handlinger have videregaaende Følger; end man havde tænkt sig. Man søger saa at redressere disse Følger, idet man dog bestræber sig for at bevare det, der var det egentlige Formaal for Handlingerne. Hvad de Herrer tilsigtede med Skolereformen, det pædagogiske Resultat deraf, kan overmaade godt bevares, selv om man vedtager Ændringer i de økonomiske Bestemmelser og paa enkelte andre Punkter, f. Eks. med Hensyn til Eksamensbestemmelserne, tilvejebringer saadanne Forhold, at den private Skole kan trives ved Siden af den offentlige.

I Fjor var der et Par Medlemmer, der tillode sig at indbringe et Forslag om, at der i alle Landets Skoler skulde gives Undervisning i Sundhedslære, og ikke blot i almindelig Sundhedslære, men ogsaa særligt i Læren om Tuberkulose og om Virkninger af spirituøse Drikke. Vi, der indbragte dette Forslag, opnaaede ikke at faa det ophøjet til Lov, ja ikke en Gang at faa det vedtaget i dette Ting. Vi opnaaede kun at faa vedtaget en Beslutning, hvorved dette Ting udtalte, at det ansaa det for ønskeligt, at en saadan Undervisning i Sundhedslære — derunder særlig om Tuberkulosen og de alkoholiske Drikkes Virkninger — blev givet i de forskellige Skoler, baade i Børneskoler og Skoler for voksne. Jeg vilde nu have sat megen Pris paa, om den højtærede Minister officielt havde henledet Skolemyndighedernes Opmærksomhed paa denne Beslutning af Folketinget. Man kan maaske sige, at dette behøvedes ikke, men jeg vil da tillade mig at henstille til den højtærede Minister at skaffe sig og os Oplysning om, hvorvidt dette Ønske fra Folketingets Side — det kan dog ikke antages blot at være et Ord hen i Vejret — sker Fyldest. Jeg kunde altsaa ønske Oplysning om, i hvilke Skoler der er indført en saadan Undervisning i Sundhedslære, og om den særlig har taget Sigte paa Tuberkulosen og de skadelige Virkninger af Alkohol. En saadan Meddelelse vilde jo være belærende for os alle, idet vi da ville kunne se, om vi kunne slaa os til Ro ved, at der gaas frem ad Frivillighedens Vej, eller om der, hvis man for Alvor ønsker Sagen fremmet, maa gaas videre ad Lovgivningens Vej.

Jeg maa maaske med ganske faa Ord berøre, at der, saavidt mig bekendt, er arbejdet for Oprettelse af biologiske Stationer dels i Grønland og dels ovre paa de